

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор (перший проректор)

В.Г. Прушківський

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий контролінг у сфері бізнесу

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки та управлін-

ня

(назва інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
(назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит.
(назва спеціалізації)

„ 27 ” серпня 2019 року- 18 с.

Розробники: Андрющенко І.Є., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д.е.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від “ 27 ” серпня 2019 року № 1
Завідувач кафедри Фінанси, банківська справа та страхування

“ 27 ” серпня 2019 року
(підпис) С. В. Шарова
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від. “25” вересня 2019 року № 22

“ 25 ” вересня 2019 року Голова В.В. Корольков
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

“ 25 ” вересня 2019 року Керівник групи С. В. Шарова
(підпис) (прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -4	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	вибіркова	
	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит)</u>		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		48год.	82год.
Індивідуальні завдання:			
-	контр. робота		
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48% до 52%

для заочної форми навчання – 8% до 92%.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета:

- формування теоретичних знань та практичних навичок з фінансового контролінгу, та використання методів фінансового контролінгу для забезпечення його прибутковості на основі прийняття ефективних управлінських рішень.

Завдання:

- знати теоретичні основи організації та розвитку фінансового контролінгу у бізнесі та її організаційних засад;
- розуміти порядок виокремлення та структурування фінансового сектору а також відображення фінансових операцій у системі національних рахунків;
- набуття студентами здатностей (компетенцій) розуміти основні принципи фінансового контролінгу, системи управління витратами, а також сучасними методами оцінювання результативності та фінансової діагностики компаній.

Оволодіння дисципліною «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» дозволить майбутнім бакалаврам розвинути фінансове мислення, здобути навички творчого використання основних підходів та інструментарію управлінського обліку та планування, вміння інтерпретувати отримані результати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК02.**
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК07**
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК08.**

б) фахові компетентності:

Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу»

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК02. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для	Здатність до визначення організаційних аспектів фінансового контролінгу в Україні.
	Здатність змінювати стратегію прийняття рішень в залежності від об'єктивних трансформацій системи аналізу.
	Здатність розуміти сутність, принципи складання, структуру й інформаційну базу платіжного балансу та формування висновків за результатами аналізу.

<p>вирішення фінансових задач. СК04. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК06. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК7. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК10.</p>	Здатність, на основі знань фінансового стану та особливостей зовнішнього середовища та кон'юктури ринку, до техніко-економічного обґрунтування розробок об'єкта на основі наукових досліджень.
	Здатність демонструвати знання та практичні навички і вміння щодо розрахунку параметрів об'єкта, оцінювання потреби в застосуванні комплексного підходу до підвищення рівня його фінансово- економічної стійкості.
	Здатність розробляти поточні та перспективні плани фінансової діяльності, здійснювати контроль за виконанням та своєчасне корегування розроблених планів.
	Здатність розуміння особливостей аналізу стану та розвитку фінансового контролінгу у бізнесі з використанням фінансового інструментарію в аналізі бізнесу
	Здатність проводити аналіз стану соціально-економічних систем для визначення взаємозв'язків між факторами їх розвитку та розробляти заходи щодо комплексного та ефективного використання ресурсів суб'єкта господарювання.
	Здатність обґрунтовувати фінансові рішення і критерії оцінки їх ефективності; визначати потребу у короткострокових та довгострокових кредитах; здійснювати оцінку вартості майна підприємства; фінансовий контролінг; складати план санаційних заходів
	Здатність до формування висновків про стан та тенденції розвитку фінансів галузей національної економіки за результатами аналізу.

очікувані програмні результати навчання:

- показати належний рівень знань у сфері фінансового контролінгу, розуміння фінансової термінології (терміни, поняття, категорії та закони), принципів побудови системи показників та методології їх обчислення;
- вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності: проводити розрахунки, сформувавати систему бюджетів на підприємстві, застосовувати якісні та кількісні показники фінансового прогнозування, методи фінансового контролю за виконанням бюджетів;
- демонструвати розуміння особливостей принципів управління витратами, їх структуру та інформаційну базу, проводити розрахунки використовуючи методи обліку та калькулювання витрат;
- володіти знаннями та практичними навичками і вміннями щодо застосування системи показників оцінки результативності фінансово-господарської діяльності;
- застосовувати систему збалансованих показників у рамках стратегічного фінансового контролінгу;

- демонструвати розуміння особливостей аналізу фінансової діагностики на основі емпірично-індуктивних систем показників, з використанням дискримінантного аналізу, на основі рейтингових оцінок;
- бути здатним обґрунтовувати та приймати рішення на основі управлінського обліку в сфері фінансів галузей національної економіки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового контролінгу у бізнесі.

Тема 1. Основи фінансового контролінгу.

Сутність, завдання та функції фінансового контролінгу. Контролінг як система підтримки управлінських рішень. Суть контролінгу та основні його завдання. Фінансовий контролінг. Зміст функцій фінансового контролінгу. Об'єкти фінансового контролінгу. Підсистеми фінансового контролінгу та їх характеристика. Стратегічний фінансовий контролінг його завдання та цілі. Суть та завдання оперативного контролінгу. Основні елементами оперативного контролінгу. Методи фінансового контролінгу. Класичні специфічні методи фінансового контролінгу. ABC-аналіз, XYZ-аналіз, SWOT - аналіз, портфельний аналіз, бенчмаркінг витрат.

Тема 2 . Організація фінансового контролінгу у бізнесі

Організаційна побудова системи фінансового контролінгу. Основні принципи побудови системи фінансового контролінгу. Підпорядкованість служби контролінгу. Кваліфікаційні вимоги до контролера. Функції контролера. Вимоги, що ставляться до контролера та їх характеристика. Етапи впровадження фінансового контролінгу. Етапи побудови системи фінансового контролінгу у бізнесі та їх характеристика.

Тема 3. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу.

Сутність бюджетування та його функції. Бюджетний контроль як невід'ємна складова бюджетування. Функції бюджетування та їх характеристика. Основні характеристики бюджетування. Система бюджетів на підприємстві. Процес постановки системи бюджетування на підприємстві. Професійні компетенції контролінгу у контексті бюджетування. Звітність за результатами виконання бюджетів (репортинг). Невід'ємні складові бюджетування – це бюджетний контроль і рапортування. Схема бюджетного контролю.

Тема 4. Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації

Основні завдання діагностики фінансового стану. Види діагностики: зовнішня та внутрішня. Інструментарій діагностики фінансового стану. Система стандарт-костинг та її застосування для оцінювання ефективності виробництва продукції. Забезпечення ефективності

контролю за витратами. Системи мотивації виконання завдань. Класифікація мотивації та їх характеристика.

Змістовий модуль 2. Фінансовий контролінг в системі управління бізнесом.

Тема 5. Система вартісно-орієнтованого управління

Вартісно-орієнтоване управління. Компоненти вартісно-орієнтованого управління. Фактори, які впливають на вартість підприємства. Етапи впровадження вартісно-орієнтованого контролінгу та його практична значимість. Шляхи впровадження вартісно-орієнтованого контролінгу в діяльність підприємства. Підходи до побудови системи показників. Переваги системи вартісно-орієнтованого контролінгу.

Тема 6. Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників

Сутність і призначення фінансового контролінгу. Інструментарій фінансового контролінгу: аналіз сильних і слабких сторін, побудова стратегічного балансу, портфельний аналіз, організаційний аналіз, функціонально-вартісний аналіз, модель життєвого циклу, система раннього попередження та реагування, дискримінантний аналіз, аналіз shareholder-value, Balanced-Scorecard, бенчмаркінг та ряд інших. Система збалансованих показників. Концепції збалансованої системи показників (BSC). Головна структурна ідея BSC.

Тема 7. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу

Основні положення та принципи фінансової діагностики. Етапи фінансової діагностики. Принципи фінансової діагностики. Мета, завдання і методологічна основа фінансової діагностики. Завдання фінансової діагностики. Моніторинг фінансової діагностики. Зміст, завдання і методи аналізу фінансової звітності. Фінансова звітність. Аналіз фінансової звітності. Аналізуючи фінансові звіти використовують різні методи та прийоми фінансового контролінгу.

Тема 8. Внутрішній фінансовий контроль

Внутрішній фінансовий контроль. Функції та форми внутрішнього фінансового контролю. Форми фінансового контролю. Способи проведення внутрішнього фінансового контролю. Способи проведення фінансового контролю: перевірка, ревізія, обстеження, аналіз.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового контролінгу у бізнесі.												
Тема 1. Основи фінансового контролінгу.	5	2	1	-	-	2	5,5	0,4	0,1	-	-	5
Тема 2. Організація фінансового контролінгу у бізнесі	12	4	2	-	-	6	8,9	0,8	0,1	-	-	8
Тема 3 Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	14	4	2	-	-	8	15,3	0,9	0,4	-	-	14
Тема4. Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	14	4	2	-	-	8	15,3	0,9	0,4	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	45	14	7	-	-	24	45	3	1	-	-	41

Модуль 2.												
Змістовий модуль 2. Фінансовий контролінг в системі управління бізнесом.												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Система вартісно-орієнтованого управління	11	3	2	-	-	6	12,05	0,8	0,25	-	-	11
Тема 2. Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	12	4	2	-	-	6	10,95	0,7	0,25	-	-	10
Тема 3. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	12	4	2	-	-	6	11,05	0,8	0,25	-	-	10
Тема 4. Внутрішній фінансовий контроль	10	3	1	-	-	6	10,95	0,7	0,25	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	45	14	7	-	-	24	45	3	1	-	-	41
Усього годин	90	28	14		-	48	90	6	2	-	-	82

5. Теми семінарських занять
Не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основи фінансового контролінгу.	1	0,1
2	Організація фінансового контролінгу у бізнесі	2	0,1
3	Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	2	0,4
4	Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	2	0,4
5	Система вартісно-орієнтованого управління	2	0,25
6	Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	2	0,25
7	Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	2	0,25
8	Гармонізація та консолідація фінансової звітності	1	0,25
	Разом	14	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основи фінансового контролінгу.	2	5
2	Організація фінансового контролінгу у бізнесі	6	8
3	Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу	8	14
4	Оцінка результативності фінансово-господарської діяльності та системи мотивації	8	14
5	Система вартісно-орієнтованого управління	6	11
6	Фінансовий контролінг у системі збалансованих показників	6	10
7	Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	6	10
8	Гармонізація та консолідація фінансової звітності	6	10
	Разом	48	82

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – виконання індивідуального завдання згідно МВ до виконання самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу».

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота згідно МР щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» заочної форми навчання.

10. Методи навчання

Навчальний процес у національному університеті «Запорізька політехніка» здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;

- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» деталізують такі очікувані результати навчання:

Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб`єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). **ПР 05.**

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. **ПР 13.**

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб`єктів. **ПР 14.**

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв`язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. **ПР16.**

12.Засоби оцінювання

Контроль знань студентів з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курсу дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для студентів денної форми навчання засоби оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання студентом тощо. Проведення двох рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі заліку: тести, розв`язання задачі.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Оперативний і стратегічний контролінг: порівняльна характеристика цілей, завдань та інструментарію.
2. Роль контролінгу в сучасних умовах господарювання.
3. Становлення контролінгу як окремого виду управлінської діяльності.
4. Становлення контролінгу як окремого виду управлінської діяльності.
5. Вартісні методи обґрунтування та критерії прийняття управлінських рішень.
6. Переваги та вади використання й впровадження системи збалансованих показників.
7. Побудова комплексної системи показників результативності.
8. Система управління за результатами (Performance Measurement) як методичне підґрунтя побудови цілей у контролінгу.
9. Місце вартісно-орієнтованого менеджменту (Value Based Management) у контролінгу.
10. Збалансована система показників (Balanced Scorecard — BSC) як основа для побудови показників у контролінгу.
11. Моделі консолідації управлінської звітності в компаніях холдингового типу
12. Маржинальний аналіз і розрахунок сум покриття як інструмент управління витратами.
13. Сутність, особливості та різновиди калькулювання за замовленнями (Job-Order Costing).
14. Сутність, особливості, переваги, вади та різновиди калькулювання за процесами.
15. Сутність, особливості, переваги, вади та різновиди калькулювання за повними витратами (Absorbtion Costing).
16. Сутність, особливості, переваги, вади та різновиди калькулювання за неповними витратами (Direct Costing).
17. Калькулювання за видами діяльності (Activity Based Costing).
18. Калькулювання за стандартами (Standard Costing)
19. Калькулювання для безперервного вдосконалення (Kaizen Costing).
20. Цільове калькулювання (Target Costing).
21. Калькулювання життєвого циклу виробу (Life-Cycle Costing).
22. Cost-Killing як елемент системи управління витратами.
23. Сутність і ключові характеристики методу безперервного бюджетування.
24. Сутність і ключові характеристики методу бюджетування через прирощення.
25. Сутність та ключові характеристики методу бюджетування «з нуля».
26. Аналіз «витрати—обсяг—прибуток»: переваги та обмеження.

27. Принципи проведення диференціального аналізу альтернативних рішень.
28. Методи прийняття рішення про необхідність власного виробництва чи поставок зі сторони (аутсорсинг) у контролінгу.
29. Система економічних розрахунків, що використовується в контролінгу інвестиційних проектів.
30. Сутність методу Six Sigma Quality Standard (Стандарт якості Шість Сігма) і його місце в контролінгу.
31. Концепція стратегічних карт (Strategy Maps) у контролінгу.
32. Сутність функціонально-вартісного аналізу, особливості та сфери його застосування.
33. Сутність GAP-аналізу та його місце в контролінгу.
34. Інструментарій стратегічного управління витратами.
35. Аналіз ланцюжка формування вартості (Value Chain Analysis).
36. ABC- і XYZ-аналіз як інструменти оперативного контролінгу.
37. Сутність і місце диференціального аналізу в контролінгу.
38. Управління за відхилення як складова інструментарію контролінгу.
39. Експертна діагностика діяльності підприємства: сутність, принципи та місце в системі контролінгу.
40. Сутність та особливості проведення організаційного аудиту.
41. Аналіз стратегії підприємства: міжнародний і вітчизняний досвід.
42. Аналіз фінансового стану підприємства: етапи проведення та основні показники.
43. Напрями та особливості кадрового аудиту підприємства.
44. Розробка концепції, проектування, впровадження та адаптація системи контролінгу на підприємстві.
45. Визначення ефективності впровадження та функціонування системи контролінгу.
46. Склад та місце служби контролінгу в організаційній структурі підприємства.
47. Формування цільових функцій та елементів системи контролінгу.
48. Інформаційні потоки на підприємстві в системі контролінгу.
49. Програмне забезпечення функціонування служби контролінгу.
50. Кваліфікація та обов'язки контролера в сучасних умовах господарювання.
51. Особливості та етапи організації централізованої служби контролінгу.
52. Особливості та етапи організації децентралізованої служби контролінгу.
53. IT-підтримка контролінгу.

13. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль,

який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

**Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни
«Фінансовий контролінг у сфері бізнесу»**

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування на рубіжному контролі	5	50
задача рубіжного контролю	15	15
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовні модулі.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. І.Є.Андрющенко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019.
5. Методичні вказівки для проведення практичних та самостійних занять з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ Укл. І.Є.Андрющенко, С.С.Гараба – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019.

6. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Фінансовий контролінг у сфері бізнесу» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укл. І.Є.Андрющенко, С.С.Гараба – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019.

15. Рекомендована література

Базова

1. Брітченко І.Г., Князевич А.О. Контролінг : навч. посіб. / І. Г. Брітченко, А. О. Князевич. – Рівне : Волинські обереги, 2015. – 280 с.
2. Бюджетування як інструмент забезпечення життєдіяльності підприємства: монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. В. Череп. – Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2014. –220 с.
3. Вербило О. Ф. Управлінський облік: навч. посібн. / за ред. доц., канд. екон. наук О. Ф. Вербило. –3-тє вид., перероб. і доп. –К.: НУБіПУ, 2014. – 391 с.
4. Гриньова В. М. Інвестиційний менеджмент: підручник для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. М. Гриньової. –Х. : ІНЖЕК, 2015. –541 с.
5. Задорожний З. В. Контролінг: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / З. В. Задорожний, І. Є. Давидович, А. В. Фаїзов. –К. : Економічна думка, 2011. –224 с.
6. Карцева В.В. Фінансовий контролінг в системі споживчої кооперації: Монографія. – Полтава, РВВ ПУЕТ, 2013. – 290с.
7. Лубенченко О. Е. Фінансовий контролінг суб'єктів господарювання [навч.посібн.] / О. Е. Лубенченко, Н. В. Акмаєва, І. Л. Чабаненко. – Алчевськ : ДонДТУ, 2010. –116 с.
8. Лук'янова В. В. Бюджетування витрат операційної діяльності: монографія / Лук'янова В. В., Яковенко О. В. –Хмельницький : ХНУ, 2011. – 225 с.
9. Малярець Л. М. Формалізація задач у контролінгу логістичної діяльності підприємства: монографія / Л. М. Малярець, Г. Л. Матвієнко-Біляєва. –Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. –227 с.
10. Марущак Л. І. Облік і оперативний контролінг виробничих запасів у нафтопереробних комплексах: монографія / Л. І. Марущак, О. І. Павликівська. – Тернопіль : Астон, 2011. –199 с.
11. Основи бюджетуванн: навч.-метод. посібн. для самост. вивч. Дисципліни / за заг. ред. Л. П. Батенко. –К. : КНЕУ, 2010. –202 с.

Допоміжна

1. Порохня В. М. Стратегічне управління : навчальний посібник / В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
2. Садченко О.В., Нічітайлова Н.С. Контролінг. Навчально-

методичний посібник / Садченко О.В., Нічітайлова Н.С. – Одеса : Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. – 2013. – 172 с.

3. Тарасюк М. В. Контролінг в управлінні торговельними мережами: теорія, методологія, практика: монографія / М. В. Тарасюк. –К. : КНТЕУ, 2010. – 548 с.

4. Тархов П. В. Контролінг фінансових результатів сільськогосподарських підприємств: монографія / П. В. Тархов, Л. І. Есманова.–Суми : Мрія-1, 2012. –138 с.

5. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібн./О. О.Терещенко. –К.: КНЕУ, 2013. –554с.

16. Інформаційні ресурси

1. Бюджетний кодекс України. Закон України № 2456-VI (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua>

2. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” // Вісник Верховної Ради України. - 1991.-№ 29 (зі змінами). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 № 85/96-ВР (зі змінами і допов.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua».

4. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” зі змінами // Цінні папери України.-2006.-№22.- 8 червня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.help>.

6. Платіжний баланс України / Щоквартальне аналітично-статистичне видання НБУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

7. Електронний ресурс Державної служби статистики: Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

8. Основні положення методики розрахунку облігаційних індексів PFTS-Cbonds. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.pfts.com>.

9. Положення про ПФТС-індекс (із змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.pfts.com>.